

ЦИВІЛЬНЕ ТА ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО І ПРОЦЕС

УДК 347.4

В. Д. Мехеда
прокурор*Кіровоградської місцевої прокуратури*

СУБ'ЄКТНИЙ СКЛАД ДОГОВОРУ ІНЖИНІРИНГУ

Постановка проблеми. Характеристика будь-якого правовідношення відбувається через характеристику його елементів. Не є винятком й договір інжинірингу, який досліджується нами. Відомо, що серед договірних елементів найважливішими є сторони, адже за їх згодою зароджуються договірні зобов'язання. У договорі інжинірингу сторонами вважаються замовник та виконавець. З огляду на таке іменування сторін, стає очевидним його змішаний підхід, адже замовниками є й сторони у договорах про виконання робіт, а виконавцями – у договорах про надання послуг.

Виконавець, який зобов'язався надавати послуги, здійснює їх, як правило, в момент надання послуги і тут важливим є насамперед його особистість як фахівця, спеціаліста тощо. Його досвід, індивідуальні ознаки виконавця та професіоналізм є невіддільним у момент здійснення ним інжинірингових зобов'язаннях. Наведене стосується як фізичних, так і юридичних осіб.

Виклад основного матеріалу. Виходячи із положень ЦК України, підрядник вправі передати виконання своїх зобов'язань на іншу особу (субпідрядника) (ст. 838 ЦК України). Натомість у зобов'язаннях про надання послуг таке правило не розповсюджується, виконавець зобов'язаний самостійно надавати послуги. У договорі інжинірингу виконавцем може бути кваліфікований професіонал-будівельник, інженер, конструктор, технолог, дизайнер, або взагалі інжинірингові фірми. Отже, надання інжинірингових послуг має відбуватися спеціалістом, який володіє технічними, будівельними, дизайнерськими знаннями та в момент надання послуг вправі контролювати процес.

Відповідно замовник вправі приймати від виконавця здійснену роботу та оплатити результат.

Як відомо можливість стати стороною цивільно-правового договору в цілому та договору інжинірингу зокрема полягає насамперед у наявності цивільної право- та дієздатності осіб.

У всій час професор С. Н. Ландкоф писав, що фізичні особи стають учасниками цивільних правовідносин завдяки специфічному стану, який називається правоздатністю. Вчений обґрунтував

правоздатність як здатність мати права, адже будь-яка здатність сама по собі є станом людини. При цьому наголошувалося, що в загальноприйнятому значенні, здатність – це природний дар, якість, стан людини, який дає їй певну можливість. Адже ця здатність не є природженою, вона є, по суті правом, яке надається кожній особі законами держави, тобто можливість використовувати цивільні права [1, с. 46].

Правоздатність за українським законодавством, а також за законодавством більшості іноземних країн, мають усі люди від народження [2, с. 87]. До цього принципу як зазначає С. Є. Морозова, людство йшло століттями від ганебних явищ на кшталт рабства, кріпосного стану тощо [3, с. 75].

На думку О. О. Красавчикова саме правоздатність виступає у вигляді загальної основи. Яка визначає характер та обсяг прав, що можуть знаходитись у володінні даного суб'єкта, але правове поняття правосуб'єктності складається із двох основних понять: правоздатності та дієздатності [4, с. 37].

На думку, О. І. Зозуляк, однією із причин відсутності нормативного закріплення поняття «цивільна правосуб'єктність» є неможливість застосування даного терміну щодо фізичних та юридичних осіб одночасно. Адже цивільна правоздатність та дієздатність у юридичних осіб виникає за загальним правилом одночасно, а для фізичних осіб розірване у часі [5, с. 10].

Сприймаючи наведені міркування, а також тезу щодо того, що правосуб'єктність – це характеристика, якість правового статусу Т. В. Водоп'ян слушно зауважує, що цивільна правосуб'єктність включає в себе цивільну правоздатність та цивільну дієздатність, які виступають передумовами формування правового статусу фізичної особи [6, с. 70].

Як відомо, основу цивільної правоздатності складають невід'ємні, природні права людини, що нерозривно пов'язані з рухом людської спільноти до соціальних і гуманітарних цілей. Саме ці пріоритети виступають підґрунтям здатності людини встановлювати правові зв'язки з іншими.

Правоздатність, хоча і тісно пов'язана з фізичним існуванням людини, завжди є властивістю суспільною. Більше того, правоздатність фіксується і закріплюється державою, внаслідок чого вона є не просто суспільною, а й суспільно-юридичною властивістю.

За період діяльності тоталітаризму у багатьох науковців склалось уявлення про правоздатність як про властивість, яка дарувалася державою з метою вирішення загальних завдань держави. Проте з часом таке бачення відумерло. А на сторінках юридичних джерел цивільна правоздатність визначалась, як властивість, яка породжувалася існуванням громадянського суспільства, яке лише фіксувалася і визнавалася нормами права, що виходили від держави [7, с. 81].

Оскільки не суб'єкт права створюється для правової норми, а навпаки, Т. В. Водоп'ян вважає, що правоздатність як властивість, котра виділяє суб'єкта права з-поміж його (прав) об'єктів, має більше значення для правової системи, ніж норма права. Тому правоздатність на сьогодні є достатнім критерієм встановлення факту правового існування суб'єкта права, а отже є самостійною категорією [6, с. 71].

У сучасному цивільному праві правоздатність розглядається через призму природного права, де правоздатність розуміється як здатність мати права. У загальноприйнятому значенні це її природне обдарування, якість, властивість, стан, що дає їй певну можливість.

На думку З. В. Ромовської, правоздатність – це здатність, якою кожна жива «людська істота» (термін запозичений у ст. 1 Конвенції про права дитини 1989 року), володіє саме тому, що є людиною. І одержує вона цю здатність не від держави, а від природи. Скорочено цю тезу можна сформулювати так: «якщо ти людина, то ти суб'єкт права» [8, с. 231].

Здатність означає юридичну можливість, тобто особа може мати права і обов'язки. Таким чином, в літературі зустрічається погляд на правоздатність як певну можливість. Н. Г. Юркевич про таку певну можливість говорить як про юридичну можливість, передбачену нормами права, яка є реальною можливістю бути учасником всіх дозволених нормами радянського права цивільних правовідносин [10, с. 4].

У цивільному праві Болгарії зазначається, що правоздатність є абстрактною можливістю особи бути носієм прав та обов'язків, тобто бути суб'єктом права [9, с. 133]. Така ж думка зустрічається і серед українських науковців, зокрема Р. В. Чорнолуцький вказує на те, що правоздатність можна визначити як абстрактну можливість особи бути суб'єктом прав і обов'язків, що гарантуються всім громадянам та є невід'ємною природною властивістю фізичної особи [11, с. 15].

У ЦК України відсутній термін «зміст» правоздатності, натомість йдеться про обсяг. Як вірно зазначається в юридичній літературі, зміст правоздатності – це якісна, а не кількісна категорія, оскільки зміст цивільної правоздатності полягає в можливості набуття прав, а не в їх сукупності. На думку авторів науково-практичного коментаря Цивільного кодексу України, попри те, що у ст. 26 ЦК України не вживає термін «зміст правоздатності фізичних осіб», під ним розуміється вся сукупність прав та обов'язків, яку може мати фізична особа [12, с. 66].

Таким чином, з наведеного доходимо висновку, що замовниками інжинірингових послуг можуть бути фізичні особи, цивільна правоздатність у яких виникає з народження і вони володіють обсягом усіх прав та обов'язків, які може мати фізична особа. Саме тому, аналізуючи зміст правоздатності сторони договору інжинірингу, зокрема замовника виділяємо такі основні риси: а) рівність; б) невідчужуваність; в) гарантованість (реальність); г) неприпустимість її обмеження правочинами, актами органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування тощо.

Як і будь-які цивільні правовідносини правоздатність фізичної особи як сторони договору інжинірингу виникає та припиняється. Розглянувши виникнення правоздатності замовника у договорі інжинірингу перейдемо до її припинення.

Так, законодавець ст. 25 ЦК України закріпив положення, яким передбачив, що цивільна правоздатність фізичної особи припиняється у момент її смерті. Смерть є специфічним правовим явищем. Головною її рисою є те, що в момент її настання саме існування суб'єкта права стає фікцією. Померла людина припиняє своє існування як елемент об'єктивної реальності, як біологічна істота, однак залишається частиною реальності правової. Таким підхід підтверджується й у цивільному кодексі України.

Про смерть фізичної особи як про особливий правовий стан ведеться дискусія на сторінках юридичної літератури. Зокрема, вчені наводять певні особливості такого стану, серед яких: 1) з моменту настання смерті суб'єкта як такого немає. Однак при збереженні в законодавстві таких понять як «права померлого», «обов'язки померлої особи» і т.д. суб'єкт наділяється правом на ім'я, правами автора і ін., що фактично є нонсенсом; 2) смерть являє собою правове явище одностороннього характеру – вона створює права і обов'язки для певного кола суб'єктів права, крім самої померлої особи; 3) для померлої особи смерть – абсолютний правоприпиняючий факт, для інших суб'єктів права вона може виступати правоприпинювальним, правовстановлювальним і правозмінювальним юридичним фактом; 4) за способом встановлення і юридичного закріплення смерть є

об'єктивним правовим станом; 5) за юридичною оцінкою смерть – юридично нейтральний правовий стан; 6) за часом смерть відноситься до постійних правових станів [13, с. 89].

Таким чином, зважаючи на те, що смерть являє собою одностороннє явище – вона створює права і обов'язки для певного кола осіб, але не для померлої особи. Для померлого смерть є всезагальним виключно правоприпиняючим юридичним фактом. Однак смерть може й виступати в якості правовстановлюючого та правозмінювального юридичного факту, але вже для інших осіб, суб'єктів права, що живуть в об'єктивній реальності.

У інжинірингових договірних зобов'язань, де стороною виступає фізична особа, смерть замовника слід розглядати як правовиникаючий юридичний факт, що породжує виникнення зобов'язань для нового кола осіб. У правовій конструкції договору інжинірингу, смерть замовника слід розглядати як правоприпиняючий юридичний факт договірного правовідношення між замовником та виконавцем.

Окрім наведеного відомо, що для того щоб стати стороною договірних зобов'язань, в тому числі й інжинірингових, однієї правоздатності для фізичної особи – замовника замало. Замовник повинен бути ще й дієздатною особою.

Як слушно у свій час зазначав вченим Я. Р. Веберс, повноцінність суб'єкта права не можлива без його активності; володіння конкретними суб'єктивними правами і обов'язками неможливе без їх набуття, що в галузі цивільного права в більшості випадків вимагає здійснення певних юридичних дій. Здатність до вчинення таких дій, направлених на набуття прав та обов'язків, на їх здійснення, припинення і захист прав, не менш важливе для суб'єкта права, ніж його правоздатність [14, с. 116]. Саме тому, думається, що завдяки здатності вчиняти юридичні дії стає можливим здійснення правоздатності, конкретних суб'єктивних прав і обов'язків. Здатність людини діяти свідомо, давати звіт у своїх вчинках і керувати ними, оцінювати їх з точки зору моральних, юридичних та інших норм співіснування являє собою об'єктивну властивість людської особистості [15, с. 192].

Отже, проявляти певну активність в процесі набуття та здійснення прав та обов'язків замовник у договорі інжинірингу може не лише володіючи певною свободою, яка проявляється у її волі та волевиявленні, а й повною цивільною дієздатністю.

Як зазначає В. Ф. Яковлев, дієздатність, і її елемент волеєздатність, це юридичне визнання свідомого і правильно регульованого ведення справ. Дієздатність являє собою таку властивість чи якість, яка має безпосередній зв'язок з розумовими здібностями і психічним станом людини. Умовами (підставами) цивільної дієздатності є в

сукупності розумові здібності людини та її психічний стан. Виникненню дієздатності логічно передують настання правоздатності особи, дієздатність – це свого роду друга сходинка на шляху становлення суб'єкта права. Визнання особи дієздатною відкриває перед нею принципово нові можливості, оскільки фізична особа не тільки є суб'єктом права, а стає дійсним учасником правової комунікації. Функціональна пов'язаність правоздатності і дієздатності полягає в тому, що дієздатність є засобом здійснення правоздатності [16, с. 60]. А. М. Савицька та В. Г. Сокурєнко зазначали, що дієздатність означає повноцінність особи як суб'єкта права [17, с. 112].

Дієздатність за цивільним законодавством – це здатність фізичної особи своїми діями набувати для себе цивільних прав і самостійно їх здійснювати, а також здатність своїми діями створювати для себе цивільні обов'язки, самостійно їх виконувати та нести відповідальність у разі їх невиконання. Цивільну дієздатність має фізична особа, яка усвідомлює значення своїх дій та може керувати ними (ст. 30 ЦК України).

Порівнюючи визначення дієздатності фізичної особи в чинному законодавстві із законодавством радянського періоду варто вказати на те, що воно є ширшим за своїм змістом. Адже ЦК УРСР включав в поняття дієздатності власне тільки здатність громадянина своїми діями набувати цивільних прав і створювати для себе цивільні обов'язки. Натомість ЦК України включає до поняття дієздатності й такі елементи як: а) здатність своїми діями набувати для себе цивільних прав та створювати для себе цивільні обов'язки, здатність самостійно здійснювати набутті цивільні права; здатність самостійно виконувати створені цивільні обов'язки; здатність нести відповідальність у разі невиконання створення для себе обов'язків.

Отже, цивільну дієздатність замовника у договорі інжинірингу розуміємо як здатність діяти фізичним особам за своєю волею, на основі власного розсуду в межах можливостей, окреслених змістом правоздатності. Саме така здатність наділяє суб'єктів інжинірингових договірних зобов'язань соціальною свободою бути не тільки носієм прав та обов'язків, але бути таким за своїм вибором, на власний розсуд, на основі власних ініціативних дій, в які втілюються інтереси і воля усіх сторін цього договору. Вважаємо, що й в цьому проявляється цивілістичний аспект свободи. Адже, як слушно зазначає О. В. Кохановська, цивілістичний аспект свободи пов'язується з дієздатністю фізичної особи [18, с. 314].

Щодо іншої сторони договору інжинірингу – виконавця, зазначимо, що ним як правило виступають юридичні особи, які мають відповідні навички у сфері надання послуг, є суб'єктом підприємництва тощо.

Згідно Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» будівництво об'єктів IV і V категорій складності потребує ліцензування з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про архітектурну діяльність» [19]. Серед яких: наявність затвердженої організаційної структури суб'єкта господарювання відповідно до переліку робіт; в організаційній структурі суб'єкта господарювання підрозділів та/або спеціалістів, які забезпечують виконання адміністративно-керівних, виробничо-технічних, планово-договірних, виробничих, юридичних функцій та функцій з контролю якості, промислової безпеки та охорони праці, ведення та збереження національних стандартів, будівельних норм та нормативно-правових актів у сфері містобудівної діяльності та виконавчої документації; повна укомплектованість суб'єкта господарювання керівниками, професіоналами, фахівцями і робітниками необхідних професій та кваліфікацій відповідно до організаційної структури суб'єкта господарювання, положень Національного класифікатора України ДК 003:2010 «Класифікатор професій» та вимог Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників (вип. 64).

Отже, зважаючи на наведений список умов доводимо висновку, що виконавцем має бути юридична особа, в якій усі її професійні якості підтверджуються наявністю ліцензії про надання відповідних послуг та роботи.

Відповідно до ліцензії на інжинірингові роботи [20], кожен вид інжинірингових робіт має виконувати фахівець, спеціаліст і, відповідна, техніка. Існують й особливі вимоги для фахівців, зокрема досвід роботи не меншу 5 років, а також особа, яка працевлаштована в штаті юридичної особи. До техніки існують свої вимоги, зокрема кожен об'єкт має проходити відповідну перевірку на справність, придатність тощо. Зокрема, при обстеженні технічного стану будівель, споруд і інженерних мереж – наявність власної лабораторії. Під техніку мають бути техпаспорти. Підприємство має бути забезпечене нормативно-технічною літературою, підтвержене договорами, накладними або актами прийому-передачі. У організації мають бути створені спеціальні відділи – такі, наприклад, як кошторисний відділ, планово-договірний відділ, юридичний супровід ведення договорів тощо [20].

Відповідно до Закону України «Про архітектурну діяльність», деякі проектні роботи, виконання яких не потребує наявності відповідного кваліфікаційного сертифіката мають здійснюватися фахівцями проектних робіт під керівництвом архітектора чи іншого фахівця, який має кваліфікаційний сертифікат на виконання робіт відповідного профілю [21].

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 23 травня 2011 р. № 554 «Про деякі

питання професійної атестації відповідальних виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури», відповідальні виконавці окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури – архітектор, інженер-проектувальник, інженер технічного нагляду та експерт, які здобули вищу освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста або магістра за напрямом професійної атестації, мають стаж роботи за фахом не менш як три роки, або не здобули такої освіти, але мають стаж роботи у сфері містобудування не менш як десять років [22].

Таким чином, законодавцем встановлено вимоги, відповідно до яких виконавець при виконанні будівельних робіт має дотримуватися. При цьому, звертаємо увагу, що при наданні консультацій, фахової підтримки, тобто при наданні інжинірингових послуг вимоги залишаються такі ж. Зокрема, консультації тощо мають надаватися високопрофесійним спеціалістом.

Що ж до цивільної право- та дієздатності виконавця, то слід зазначити, що відповідно до ст. 91 та 92 ЦК України, Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців» [23] йдеться про те, що цивільна правоздатність та дієздатність юридичної особи виникають з моменту її державної реєстрації, з чим пов'язується набуття статусу юридичної особи [24, с. 221].

Отже, враховуючи те, що виконавцем у договорі інжинірингу є юридична особа, в якій усі права та обов'язки виникають з моменту її реєстрації доводимо висновку, що інжинірингова компанія з моменту своєї реєстрації має усі цивільні права і обов'язки. З моменту отримання усіх дозволів на проведення інжинірингових робіт є «повноцінним» суб'єктом інжинірингових послуг.

До слова зазначимо, що у доктрині приватного права існують підходи щодо універсальної правосуб'єктності юридичної особи. Так, на думку Н. Б. Пацурії, правосуб'єктність юридичної особи слід вважати спеціальною [25, с. 13]. Натомість В. І. Борисова звертає увагу, що правоздатність усіх без винятку юридичних осіб має універсальний характер [26, с. 130]. Р. Б. Шишка звертає увагу на особливість діяльності юридичних осіб і з огляду на це, називає дієздатність юридичної особи перманентною, яка може розширюватися та звужуватися залежно від наявних ліцензій та їх дії [27, с. 108].

Відповідно до ч. 3 ст. 91 ЦК України, юридична особа може здійснювати окремі види діяльності, перелік яких встановлюється законом, після отримання ними спеціального дозволу (ліцензії). Така імперативна вимога є виправданою, адже постійний розвиток ринкової економіки зумовлює й ведення контролю з боку держави, однак це не

може означати, що правосуб'єктність юридичної особи слід вважати перманентною, яка залежить від ліцензій, дозвільних документів тощо. Ми підтримуємо підхід щодо універсальної правоздатності юридичної особи, зокрема того, що з моменту створення будь-яка юридична особа має всі цивільні права і обов'язки, властиві юридичним особам. Ця концепція викладена в абз. 2 ч. 1 ст. 80 та ст. 91 ЦК України.

Висновки. З наведеного вище доходимо висновку, що замовником у договорі інжинірингу є фізична особа, яка володіє повною правотою та дієздатністю. У свою чергу виконавцем – юридична особа, яка володіє правотою та дієздатністю з моменту державної реєстрації, має відповідні ліцензії тощо на проведення інжинірингових робіт, фізичні особи-підприємці, а також фізичні особи, які володіють відповідними навичками, знаннями тощо, є спеціалістами в цій сфері надання послуг.

Література

1. Ландкоф С. Н. Основи цивільного права. К.: Радянська школа, 1948. С. 46.
2. Гражданское право. Т. 1. / М. М. Агарков, С. Н. Братусь, Д. М. Генкин, В. И. Серебровский, З. И. Шкундин. Под. ред. М. М. Агаркова и проф. Д. М. Генкина. М.: Юридическое издательство НКЮ СССР, 1944. С. 127.
3. Суб'єкти цивільного права. За загальною редакцією академіка НАПрН України Я. М. Шевченко. Х.: Харків юридичний, 2009. 632 с.
4. Красавчиков О. А. Юридические факты в советском гражданском праве. М.: Госюриздат, 1958. С. 37–39.
5. Зозуляк О. І. Реалізація цивільної правосуб'єктності юридичних осіб у договірній формі. Івано-Франківськ, Нова зоря. 2012. 216 с.
6. Водолян Т. В. Фізична особа як сторона договірних зобов'язань в цивільному праві України. Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. К., 2015. 195 с.
7. Гражданское право Украины. Под ред. А.А. Пушкина, В.М. Самойленко. В 2-х частях. Ч. I. Х.; Основа, 1996. 440 с.
8. Ромовська З. В. Українське цивільне право. Загальна частина: Академічний курс: Підручник. 2-е вид., доп. К.: Алєрта; КНТ; ЦУЛ, 2009. 594 с.
9. Джерев А. Гражданское право. Общая часть. Книга первая. Академичне издательство «Проф. Марин Дринов». София, 2004. 352 с.
10. Юркевич Н. Г. Правоспособность гражданина СССР по советскому гражданскому праву. Автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Минск, 1955. 18 с.
11. Чернолуцкий Р. В. Проблемы правосуб'єктности осіб в колізіонному праві України Автореф. дис. ... канд. юрид. наук. О.: 2006. 21 с.
12. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: У 2 т. / За відовід.ред. О. В. Дзери (кер. авт. кол.), Н. С. Кузнецової, В. В. Луця. К.: Юрінком Інтер, 2005. Т. I. 832 с.
13. Демичев А. А., Исаенкова О.В. Смерть с точки зрения права. Государство и право. 2008. № 8. С. 89.
14. Веберс, Я. Р. Правосуб'єктность граждан в советском гражданском и семейном праве. Рига: Знание, 1976. 232 с.
15. Витрук Н. В. Общая теория правового положения личности. Российская академия правосудия. М.: Норма, 2008. 447с.
16. Удальцова Ірина Віталіївна. Визнання громадянина обмежено дієздатним і недієздатним. Дис. ... к.ю.н. С. 60.
17. Сокурєнко В. Г., Савицкая А. Н. Право. Свобода. Равенство. – Львов, Вища школа, 1981. С. 112.
18. Кохановська О. В. Теоретичні проблеми інформаційних відносин у цивільному праві: Монографія. К.: Вид. поліграф. центр «Київський університет», 2006. 463с.
19. Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19>.
20. Ліцензія на інжинірингові роботи. Гаск Консалт. URL: <http://gask.com.ua/inzhiniringovierabotu?language=ua>.
21. Про архітектурну діяльність: Закон України від 20.05.1999 р. № 687-XIV. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/687-14>.
22. Деякі питання професійної атестації відповідальних виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури: постановва Кабінету Міністрів України від 23.05.2011 р. № 554. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/554-2011-%D0%BF>.
23. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15>.
24. Фролов В. Д. Правові аспекти реалізації правосуб'єктності юридичної особи. Вісник господарського судочинства. 2004. № 2. С. 219–226.
25. Пацурія Н. Б. Страхові організації (компанії) як суб'єкти господарського права. Предпринимательство, хозяйство и право. 2000. № 1. С. 12–18.
26. Цивільне право України: підручник: у 2 т. / В. І. Борисова, Л. М. Баранова, І. В. Жилінкова та ін.; за заг ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. Київ: Юрінком Інтер, 2004. Т. 1. 480 с.
27. Предпринимательское право Украины: учебник / Р. Б. Шишка, А. М. Ситник, В. Н. Левков и др.; под общ. ред. Р. Б. Шишки. Харьков: Эспада, 2001. 624 с.

Анотація

Мехеда В. Д. Суб'єктний склад договору інжинірингу. – Стаття.

В статті наголошено, що виконавець, який зобов'язався надавати послуги, здійснює їх, як правило, в момент надання послуги і тут важливим є насамперед його особистість як фахівця, спеціаліста тощо. Його досвід, індивідуальні ознаки виконавця та професіоналізм є невіддільним у момент здійснення ним інжинірингових зобов'язань. Наведене стосується як фізичних, так і юридичних осіб. Визначено, що замовниками інжинірингових послуг можуть бути фізичні особи, цивільна правоздатність у яких виникає з народження і вони володіють обсягом усіх прав та обов'язків, які може мати фізична особа. Саме тому, аналізуючи зміст правоздатності сторони договору інжинірингу, зокрема замовника виділяємо такі основні риси: а) рівність; б) невідчужуваність; в) гарантованість (реальність); г) неприпустимість її обмеження правочинами, актами органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування тощо.

Ключові слова: замовник, виконавець, ринкова економіка, ліцензія, послуги.

Аннотация

Мехеда В. Д. Субъектный состав договора инжиниринга. – Статья.

В статье отмечается, что исполнитель, который обязался оказывать услуги, осуществляет их, как правило, в момент предоставления услуги и здесь важно прежде всего его личность как специалиста, специалиста и тому подобное. Его опыт, индивидуальные признаки исполнителя и профессионализм неотделимо в момент совершения им инжиниринговых обязательств. Приведенное касается как физических, так и юридических лиц. Определено, что заказчиками инжиниринговых услуг могут быть физические лица, гражданская правоспособность в которых возникает с момента рождения и они обладают объемом всех прав и обязанностей, которые может иметь физическое лицо. Именно поэтому, анализируя содержание правоспособности стороны договора инжиниринга, в частности заказчика выделяем следующие основные черты: а) равенство; б) неотчуждаемость; в) гарантированность (реальность) г) недопустимость ее ограничения сделкам, актами органов исполнительной власти и органов местного самоуправления.

Ключевые слова: заказчик, исполнитель, рыночная экономика, лицензия, услуги.

Summary

Meheda V. D. Subjective composition of the engineering contract. – Article.

The article emphasizes that the contractor who has undertaken to provide the services, performs them, as a rule, at the moment of rendering services, and here it is important to be first and foremost his personality as a specialist, specialist, etc. His experience, the individual attribute of the Contractor and the professionalism are inseparable at the time of his engineering commitments. The reference applies to both individuals and legal entities. Determined that the customers of engineering services may be Natural persons, whose civil capacity arises from birth and stench possess volumes of all rights and responsibilities that an individual may have. That is why, analyzing the Content of the legal capacity of the parties to the engineering contract, in particular the customer, we distinguish the following basic risd: a) equality; b) inalienability; c) guarantee (reality); d) the inadmissibility of its restriction by transactions, acts of executive authorities and local self-government bodies, etc.

Key words: customer, contractor, market economy, license, services.